

Det nordiska symposiet om upprepad brottslighet

Av professor, jur. dr ALVAR NELSON, Uppsala

Statens råd för samhällsforskning gjorde det genom anslag möjligt för den rättspolitiska arbetsgruppen vid Juridiska institutionen i Uppsala att anordna ett nordiskt symposium kring frågor om upprepad brottslighet. Symposiet ägde rum 2—4 april 1976 på Green Hotel i Tällberg vid Siljan i Dalarna och samlade omkring fyrtio deltagare, av vilka några på andra eller egna medel fick tillfälle att vara med.

Den närmaste anledningen till symposiet var de lagändringar som genomförts i Finland och Sverige varigenom reglerna om förhöjt straff vid återfall i brott upphävdes. Arbetsgruppen ville visa, att denna reform blott gällde en del av de frågor som hade anknytning till upprepad brottslighet. Gruppen ville få påvisa sambandet mellan kriminalpolitiska strävanden och dogmatiska lösningar av allehanda frågor rörande fall, där samme gärningsman vid ett eller flera tillfällen hade förövat likartade eller olikartade brott för vilka han lagförts vid ett eller flera tillfällen.

Programmet inleddes med bakgrundsinformation rörande brottskarriärer och dokumentation av tidigare brottslighet. Därefter behandlades dogmatiska problem avseende brottskonstruktioner samt konkurrens- och återfallsregler. Särskild uppmärksamhet ägnades åt den upprepade brottslighetens betydelse före, under och efter rättegång. Överläggningarna kring dessa frågor avsåg praktisk polisverksamhet, förundersökning och åtalsprövning, dokumentation av tidigare brottslighet som underlag för val av påföljd och straffmätning och slutligen återfallsregleringen inom påföljderna och därmed sammanhängande regler om straffverkställigheten. Rättssociologiska aspekter på frågorna kom fram i många sammanhang och gällde bl a allmänhetens inställning till upprepad brottslighet och brottslingarnas ömsesidiga bedömning av varandra.

Genom ytterligare anslag från forskningsrådet har arbetsgruppen nu möjlighet att i samarbete med redaktionen för Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab publicera inledningsanförandena och en sammanfattning av diskussionerna. Det är gruppens förhoppning att det redovisade materialet skall stimulera till överväganden inom vidare kretsar än den, som hade möjlighet att komma samman under symposiet. Överläggningssämnet är nu som då aktuellt i många länder. Låt mig här bara peka på två tendenser i rättsutvecklingen under de senaste åren. I Italien

upphävdes stadgandena om obligatorisk straffskärpning vid återfall. Samtidigt inleddes i Polen en skärpt kurs mot upprepad brottslighet med mycket kännbara påföljder för dem som efter en första mild dom upprepat sitt kriminella beteende. Medan den italienska reformen väckt föga motstånd eller uppmärksamhet har de redovisade resultaten från den polska kampanjen mot kriminaliteten redan givit anledning till internationella överväganden.

Alvar Nelson